

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

Α1. Σύμφωνα με το συγγραφέα του κειμένου 1 η λογοτεχνική ανάγνωση αποτελεί λυτρωτική απόλαυση. Αρχικός λόγος είναι ότι η ανάγνωση αποτελεί δημιουργική απασχόληση που απαιτεί εσωτερική απομόνωση. Άλλος λόγος είναι ότι η απουσία δέσμευσης και προσωπικής επίδειξης σε αντίθεση με τα κοινωνικά μέσα δικτύωσης. Εξίσου βασικός λόγος, κατά το συγγραφέα, είναι τα αναπτυσσόμενα αισθήματα σιγουριάς και τρυφερότητας καθώς δημιουργείται ένα είδος διαλόγου με τους συγγραφείς. Τέλος, η ανάγνωση αποτελεί γιατρεία της ψυχής .

ΘΕΜΑ Β

Β1.

α. Α << Έφηβος, όταν αρρώσταينا, καθόμουν στο σπίτι και αποτελείωνα ένα ολόκληρο μυθιστόρημα. Μάλιστα μια φορά «ανέβασα πυρετό» παραπάνω, για να τελειώσω το «Ανθρώπινο κτήνος» του Ζολά – το θυμάμαι ακόμη.>>

β. Α <<Οι ώρες του διαβάσματος είναι διάσπαρτες σε όλη τη διάρκεια της μέρας και της νύχτας που τείνουν να ενοποιηθούν σε έναν αλλόκοτο χωροχρόνο>>

γ. Α <<Γράφει μες στη μνήμη του, γράφει με το χέρι του, γράφει με τα έργα του.>>

δ. Α << Μέσα στην Ιστορία του κόσμου, οι φημισμένοι, οι άξιοι, οι μεγάλοι οι ήρωες. Μέσα στην Ιστορία των Επιστημών, οι σπουδαίοι. Μέσα στην Ιστορία της Εκκλησίας, οι άγιοι. Μέσα στην Ιστορία των Γραμμάτων, οι αυθεντικοί συγγραφείς. Όλοι αυτοί, καθένας με τον τρόπο του, γράφουν.>>

ε. Σ κείμενο 1: <<Και να η θαυματουργή ίαση της λογοτεχνίας. Τέτοια κείμενα έρχονται και γιατρεύουν την ψυχή.>>

κείμενο 2 :<<Ίσως γιατί το γράφειν –συνειδητό ή όχι, εκούσιο ή και ακούσιο, φανερό ή και κρυφό– αποτελεί την έσχατη, ακραία παρηγοριά για τη θνητότητα που τους πολιορκεί και που τελικά τους καταβάλλει.>>

B2.a. Πράγματι ο σκοπός του συγγραφέα του Κειμένου 1 είναι να ευαισθητοποιήσει για το ζήτημα της λογοτεχνικής ανάγνωσης. Ο συγγραφέας επιτυγχάνει την ευαισθητοποίηση του αναγνώστη περιγράφοντας και καταγράφοντας την προσωπική σχέση του με τη λογοτεχνία, και εξομολογούμενος τα συναισθήματα που του προκαλεί η ανάγνωση του βιβλίου (Κρατώντας το βιβλίο στο χέρι αισθάνομαι μια τρυφερότητα, μια σιγουριά, λες και εγείρονται οι συγγραφείς και συνομιλούν μαζί μου.). Επισημαίνει ότι αποτελεί δημιουργική απασχόληση του χρόνου σε αντίθεση με τα σύγχρονα κοινωνικά μέσα που δεσμεύουν τον άνθρωπο και τον αγχώνουν υποχρεώνοντάς τον σε μία διαδικασία συνεχούς επίδειξης (Αυτή η ουσιαστική ανάγνωση δεν έχει ανάγκη καμιάς επίδειξης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Δεν ασκώ πρωταθλητισμό ανάγνωσης ούτε διεκδικώ τον τίτλο του εκλεκτού αναγνώστη.). Στην εφηβεία του ήταν τόσο ισχυρή η σχέση του με τη λογοτεχνία που κατά τις περιόδους που ήταν άρρωστος, συνήθιζε να διαβάζει συνεχώς εκμεταλλευόμενος την ασθένεια.

Προκειμένου να καταδείξει την αυτή τη σχέση με το διάβασμα κάνει χρήση συγκεκριμένων σημείων στίξης. Αρχικά, χρησιμοποιεί **εισαγωγικά**, «ανέβασα πυρετό», των οποίων η χρήση καταδεικνύει μεταφορικό λόγο, εφόσον στην πραγματικότητα προσποιούνταν ότι ήταν άρρωστος, για να ολοκληρώσει την ανάγνωση ενός μυθιστορήματος. Επίσης, η χρήση του **θαυμαστικού** (τι ειρωνεία!) δίνει έμφαση στο πως η ανάγκη για ύπαρξη ελεύθερου χρόνου αφιερωμένου στην

ανάγνωση βιβλίου, εξακολουθεί να είναι ανάγκη και πρέπει πάλι να κερδίσει το χρόνο για να τον αφιερώσει στην ανάγνωση.

Εξίσου σημαντική είναι και η χρήση συγκεκριμένων σχημάτων λόγου από τον συγγραφέα για να ευαισθητοποιήσει τον αναγνώστη. Χρησιμοποιεί **ασύνδετο σχήμα** για να δώσει έμφαση στους πολλαπλούς λόγους που η ανάγνωση αποτελεί δημιουργική απασχόληση (<<Να μπορείς να συγκεντρώνεσαι πάνω σε ένα κείμενο, να το αφουγκράζεσαι>>). Τέλος, χρησιμοποιεί **μεταφορά** τονίζοντας την ανάγκη του για ανάγνωση κατά την περίοδο της εφηβείας και μέσα την πολλαπλότητα των υποχρεώσεων να βρίσκει χρόνο (<<στην εφηβεία μου έκλεβα χρόνο για διάβασμα.>>)

β. Στην 5^η παράγραφο ο συγγραφέας θέτει ένα γνήσιο ερώτημα για το λόγο που επιμένουν όλοι να γράφουν γνωρίζοντας ότι η ύπαρξή τους κάποια στιγμή δε θα υφίσταται στον κόσμο. Η επικοινωνιακή λειτουργία του γνήσιου ερωτήματος, με το οποίο τίθεται και το θέμα της παραγράφου, το οποίο και αναλύει στη συνέχεια, είναι να προβληματίσει τον αναγνώστη για το ρόλο του <<γράφειν>> στη ζωή των ανθρώπων γενικά αλλά και ειδικά στη δική τους ζωή. Το ερώτημα λειτουργεί ως ενεργοποίηση της σκέψης των αναγνωστών και ως ανάπτυξη ενός είδους διαλόγου με αυτούς, προκαλώντας τους να σκεφτούν πως το γράφειν αποτελεί ίσως ένα λυτρωτικό τρόπο για να απαλλαγούν από τη θνητότητά τους(<< Αυτή τη θνητότητα που φαρμακώνει την ύπαρξη ... και αρνείται η πράξη του γράφειν.>>) και να παρηγορηθούν από το αναπότρεπτο που γνωρίζουν ότι κάποια στιγμή θα τους καταβάλλει (<<που τελικά τους καταβάλλει>>)

B3. Ο άνθρωπος κατά το συγγραφέα είναι ένα πλάσμα προορισμένο να γράφει. Ο κάθε άνθρωπος γράφει με το δικό του τρόπο νικώντας τη θνητότητά του, από τον απλό άνθρωπο έως τον ήρωα. Ο απλός άνθρωπος καταφέρνει να σφραγίσει την ύπαρξή του με τη δημιουργία οικογένειας ή τη επιχείρησης ή προσφέροντας με το

επάγγελμά του. Και είναι και αυτοί που μένουν στην Ιστορία είτε ως ήρωες είτε ως άγιοι είτε ως επιστήμονες είτε ως αυθεντικοί συγγραφείς.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Το θέμα του ποιήματος είναι η Ποίηση στη ζωή του ανθρώπου. Ο άνθρωπος στη ζωή του έρχεται αντιμέτωπος με πράγματα του παρελθόντος (πράγματα χιλιοειπωμένα που έχουνε πια περάσει), με πράγματα που φθίνουν λόγω του χρόνου ή που εξαρχής ήταν φθαρμένα(πράγματα που σάπισαν με το πέρασμα του καιρού ή που ήσαν σάπια απ' την αρχή και δεν το έβλεπες), με πράγματα που έτυχαν χωρίς να περιμένει (πράγματα που σου έτυχαν χωρίς να τα περιμένεις). Σε όλα αυτά που έρχεται αντιμέτωπος ο άνθρωπος στην πολυκύμαντη ζωή του είτε στη φάση που αναστοχασμού της ζωής του, η Ποίηση είναι αυτή που τον βοηθά να τα εξηγήσει και να ερμηνεύσει και να τα κατανοήσει. Προκειμένου να τονίσει το ρόλο της Ποίησης για τον άνθρωπο ο ποιητής χρησιμοποιεί το β 'ενικό πρόσωπο αναπτύσσοντας διάλογο με τον αναγνώστη, προκαλώντας τον να σκεφτεί την παρουσία της Ποίησης τα γεγονότα της ζωής του. Επίσης, χρησιμοποιεί το σχήμα της επανάληψης με συνεχή επανάληψη της λέξης <<πράγματα>> τονίζοντας σε πόσες πολλές στιγμές- γεγονότα, η Ποίηση φώτιζε τη ζωή του ανθρώπου. Τέλος, χρησιμοποιεί το σχήμα του κύκλου, αρχίζοντας και κλείνοντας το ποίημα με το επίρρημα <<εκεί>> δίνοντας έμφαση στο ότι η Ποίηση βρίσκεται παντού, σε κάθετ.(Εκεί πού αναρωτιέσαι...Εκεί απάνω σε βρίσκει η ποίηση.) **Στη συνέχεια καταγράφω την προσωπική άποψη για το ρόλο της Ποίησης στην προσωπική ζωή του καθενός.**

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

Είδος κειμένου: άρθρο

Πομπός: Μαθητής/Μαθήτρια

Μέσο: ιστολόγιο σχολείου

Αποδέκτης: μαθητές/μαθήτριες, ευρύ αναγνωστικό κοινό

Τίτλος

Πρόλογος: αφόρμηση από το περιεχόμενο των Κειμένων 1 και 2

Κύριο μέρος

1^ο Ζητούμενο Ποια είναι η σχέση σας με την ανάγνωση βιβλίων;

- Οι σύγχρονοι νέοι δεν ασχολούνται με την ανάγνωση βιβλίων καθώς θεωρείται ενασχόληση ξεπερασμένη στη σημερινή εποχή όπου κυριαρχούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και οι ηλεκτρονικές συσκευές.
- Επίσης οι αυξημένες σχολικές και εξωσχολικές υποχρεώσεις δεν αφήνουν επιθυμητό ελεύθερο χρόνο αλλά και την επιθυμία για ανάγνωση βιβλίων.
- Τα σύγχρονα πρότυπα που επιτάσσουν συγκεκριμένο τρόπο ζωής και ψυχαγωγίας απομακρύνουν το νέο από την ανάγνωση και επιτάσσουν συγκεκριμένους τρόπους διαχείρισης του χρόνου.

2^ο Ζητούμενο Ποιος ο ρόλος της ανάγνωσης βιβλίων στη γενικότερη διαχείριση του προσωπικού σας χρόνου;

- Ουσιαστική και καθημερινή ανάγνωση βιβλίων στα πλαίσια του σχολείου και της εκπόνησης διαφόρων εργασιών.
- Ουσιαστική σχέση με το βιβλίο κατά των ελεύθερο χρόνο με ανάγνωση εξωσχολικών αναγνωσμάτων που προσφέρουν ψυχαγωγία, διαφορετική οπτική στη διαχείριση κοινωνικών και προσωπικών θεμάτων

- Ικανοποιεί την εσωτερική ανάγκη του ανθρώπου για διερεύνηση και στην απόκτηση αυτογνωσίας
- Με τη διαδικασία της ανάγνωσης διεγείρονται συναισθήματα στον αναγνώστη
- Η ανάγνωση έχει θεραπευτική επενέργεια στον ψυχοπνευματικό κόσμο του ανθρώπου, αποβολή άγχους
- Η ανάγνωση βιβλίων επιτρέπει την επικοινωνία με το έργο συγγραφέων μέσω του οποίου τους προσωπικούς τους προβληματισμούς, την κοσμοθεωρία τους και ο αναγνώστης συμμετέχει-συναισθάνεται ανεξάρτητα από το χρόνο.

Επίλογος

Επιμέλεια θεμάτων : Γιάννης Γρίσπος, Χρυσούλα Καργιώτη